

**IV edycja Wojewódzkiego Konkursu Historycznego
dla szkół podstawowych**

„Od unii lubelskiej do Unii Europejskiej”

pod hasłem

Przyszłość Polski i Europy w twoich rękach – Jaką przyszłość wybierzesz?

**Organizatorami konkursu „Od unii lubelskiej do Unii Europejskiej” –
są:**

Doskonalamy z pasją!

**Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Rzeszów
przy Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie
Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie
Szkoła Podstawowa w Cieplicach
przy współpracy Instytutu Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego**

1. Konkurs jest organizowany oddzielnie dla:

a) klasy VI-VII szkół podstawowych, b) klasy VIII szkół podstawowych.

2. Celem konkursu jest:

- inspirowanie dzieci i młodzieży do poznawania dziejów Polski na tle historii Europy;
- rozwijanie u uczniów zainteresowania historią Polski i dniem dzisiejszym oraz przyszłością Unii Europejskiej;
- kształtowanie postawy poszanowania dla dziedzictwa historycznego i kulturowego Europy (w tym Polski);
- umożliwienie uczniom konfrontacji posiadanych wiadomości i umiejętności z rówieśnikami;
- kształtowanie postawy poszanowania symboli narodowych, w tym ojczystych oraz symboli Unii Europejskiej;
- kształtowanie postaw patriotycznych oraz postaw tolerancji, otwartości i poszanowania wobec innych wyznań, religii, narodowości, ras i kultur;
- kształtowanie proeuropejskich postaw i chęci aktywnego uczestnictwa w budowaniu zjednoczonej Europy;
- kreowanie myślenia historycznego: świadomości historycznej tj. wiedzy i wyobrażeń o roli człowieka w dziejach, roli własnego narodu na tle historii ogólnej;
- promowanie uczniów szczególnie zainteresowanych historią - znawców dziejów ojczystych, którzy uczą się analizować i krytycznie oceniać przeszłość oraz współczesność;

- rozwijanie umiejętności wyszukiwania i korzystania z informacji zawartych w różnych źródłach;
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania i weryfikacji informacji w internecie oraz oceny ich wiarygodności;
- rozwijanie umiejętności dostrzegania złożoności związków przyczynowo–skutkowych i kształtowanie wyobraźni;
- wspieranie szkół i nauczycieli w zakresie rozwijania zdolności i talentów dzieci i młodzieży.

3. Tematyka konkursu:

- **Geneza i powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (XVI w.)** – (klasy VI-VII i VIII),
- **Geneza i współczesność Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem problematyki *fake newsów* w kontekście UE, czyli zmierzenia się z najbardziej rozpowszechnionymi mitami oraz tematyki Europejskiego Zielonego Ładu** – (klasy VI-VII i VIII),
- **Narodziny i rozwój Polskiego Państwa Podziemnego – Armia Krajowa (1939-1945)** – (klasy VIII).

W Y M A G A N I A

I e t a p

T r e ś c i :

1. Geneza i powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (XVI w.) – (klasy VI-VII i VIII),
2. Unia Europejska, w tym:
 - a) kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego w Europie i Polsce,
 - b) współczesne zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych,
 - c) dezinformacja dot. UE i sposoby jej przeciwdziałania – (klasy VI-VII i VIII),
3. Narodziny i rozwoju Polskiego Państwa Podziemnego – Armia Krajowa (1939-1945) – (klasy VIII).

Z a d a n i e d l a u c z n i a :

1. **Rozwiązanie krzyżówek:** klasy VI-VII (dwie), klasy VIII (trzy)

Klasy VI-VII oraz VIII:

- *Geneza i powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (XVI w.),*
- *Unia Europejska ze szczególnym uwzględnieniem: Francji, Hiszpanii, Polski oraz sąsiadów UE, na przykładzie Tunezji, Algierii i Maroka* – **zał. 2k.** (dwie krzyżówki).

Klasy VIII:

- *Geneza i powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (XVI w.),*
- *Unia Europejska ze szczególnym uwzględnieniem: Francji, Hiszpanii, Polski oraz sąsiadów UE, na przykładzie Tunezji, Algierii i Maroka,*
- *Polskie Państwo Podziemne* – **zał. 3k.** (trzy krzyżówki).

Uczeń powinien skorzystać z literatury historycznej i internetu, a w razie potrzeby z pomocy nauczyciela. Celem pracy z krzyżówką jest nie tylko jej rozwiązanie, ale zdobycie wiedzy dotyczącej w/w zagadnień.

Krzyżówka ma zainteresować ucznia oraz ukierunkować nauczyciela i ucznia podczas przygotowań do II etapu. Część pytań na II etapie będzie nawiązywać bezpośrednio i pośrednio do wiedzy, którą uczeń może zdobyć, rozwiązując krzyżówkę.

2. Samodzielne przygotowanie krótkich (do 1,5 strony tekstu) prac pisemnych:

Klasy VI-VII (dwie prace pisemne)

Mają dotyczyć:

- a) pierwsza – *Rzeczypospolitej Obojga Narodów*,
- b) druga – kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego albo współczesnych zagrożeń wynikających ze zmian klimatycznych albo zjawiska dezinformacji dot. UE. – Tematy: **zał. 2pp.**

Klasy VIII (trzy prace pisemne)

Mają dotyczyć:

- a) pierwsza – *Rzeczypospolitej Obojga Narodów*,
- b) druga – kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego albo współczesnych zagrożeń wynikających ze zmian klimatycznych albo zjawiska dezinformacji dot. UE.

WARTO SKORZYSTAĆ: **Środowisko i klimat** – https://europa.eu/learning-corner/learning-materials_pl?topic=89

- c) trzecia: *Polskiego Państwa Podziemnego (1939-1945)* – Tematy: **zał. 3pp.**

Krzyżówki oraz tematy prac pisemnych zostały zamieszczone na stronie **Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Rzeszów** oraz **Podkarpackiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie**.

Praca pisemna o objętości: do 1,5 strony tekstu (klasy VI-VII), do 2 stron (klasy VIII) powinna zawierać wstęp, rozwinięcie i zakończenie (czcionka: Times New Roman - 11, akapit: 1,5, interlinia: 1,5 wiersza).

U W A G A T E C H N I C Z N A :

W przypadku dużego zainteresowania uczniów konkursem nauczyciel dokonuje wstępnej selekcji prac i wybiera maksymalnie **trzy prace uczniów klas VI-VII** oraz maksymalnie **trzy prace uczniów klas VIII** (łącznie maksymalnie sześć). W przypadku szkół o większej liczbie klas i nauczycieli historii, liczba prac może ulec podwojeniu.

Sugerujemy, aby przy większej liczbie zainteresowanych uczniów zorganizować we własnym zakresie szkolny etap konkursu. W tym celu można wykorzystać m.in. wybrane zadania z poprzednich edycji konkursu, dostępne na portalach organizatorów.

Prace uczniów (rozwiązane krzyżówki oraz tekst wypracowania, wyłącznie własnego autorstwa, w formie papierowej) wysyłają nauczyciele na adres: **Janusz Ustrzycki, Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie, ul. Niedzielskiego 2, 35-036 Rzeszów**.

Przysłane prace powinny być podpisane imieniem i nazwiskiem ucznia, nauczyciela - opiekuna oraz adresem, e-mailem i numerem telefonu szkoły (**zał. 4 - Karta zgłoszeniowa**).

Dla łatwiejszej komunikacji prosimy również o załączenie informacji o e-mailu nauczyciela - opiekuna

(nie jest to obowiązkowe).

Termin przysyłania prac upływa 29 stycznia 2020 r. – środa (decyduje data stempla pocztowego).

Organizatorzy dokonują oceny zadań etapu I i w zależności od ilości nadesłanych prac do II etapu konkursu kwalifikują do 30 uczniów z każdej z kategorii (klasy VI-VII – 30, klasy VIII – 30).

Do **10 lutego 2020 r.** szkoły biorące udział w konkursie zostaną poinformowane o wynikach I etapu.

Kontakt: e-mail: justrzycki@pcen.pl

II etap

II etap konkursu dotyczył będzie zagadnień:

Klasy VI-VII

a) Geneza i powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (XVI w.):

- 1) Geneza, warunki i konsekwencje unii lubelskiej z 1569 r.
- 2) Rzeczpospolita Obojga Narodów państwem wielowyznaniowym, wieloetnicznym i wielokulturowym – struktura społeczeństwa.
- 3) Rzeczpospolita XVI wieku państwem tolerancyjnym – przejawy i symbole tolerancji religijnej, m.in. ugoda sandomierska (1570), akt konfederacji warszawskiej (1573).
- 4) Rozwój demokracji szlacheckiej w XVI w.
- 5) Kultura renesansu i jej twórcy w Rzeczypospolitej w XVI w.

b) Geneza i współczesność Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem: Francji, Hiszpanii, Polski oraz sąsiadów UE, na przykładzie Tunezji, Algierii i Maroka.

Klasy VIII

a) Geneza i powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (XVI w.):

- 1) Geneza, warunki i konsekwencje unii lubelskiej z 1569 r.
- 2) Rzeczpospolita Obojga Narodów państwem wielowyznaniowym, wieloetnicznym i wielokulturowym – struktura społeczeństwa.
- 3) Rzeczpospolita XVI wieku państwem tolerancyjnym – przejawy i symbole tolerancji religijnej, m.in. ugoda sandomierska (1570), akt konfederacji warszawskiej (1573).
- 4) Rozwój demokracji szlacheckiej w XVI w.
- 5) Kultura renesansu i jej twórcy w Rzeczypospolitej w XVI w.

b) Geneza i współczesność Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem: Francji, Hiszpanii, Polski oraz sąsiadów UE, na przykładzie Tunezji, Algierii i Maroka.

c) Narodziny i rozwój Polskiego Państwa Podziemnego – Armia Krajowa (1939-1945) – (klasy VIII):

- 1) Pion polityczny PPP: Polityczny Komitet Porozumiewawczy / Krajowa Reprezentacja Polityczna / Rada Jedności Narodowej i stronnictwa polityczne ją tworzące.
- 2) Pion wojskowy PPP: Służba Zwycięstwu Polski / Związek Walki Zbrojnej / Armia Krajowa oraz organizacje zbrojne w jej skład wchodzące i związane z nimi formacje polityczne.
- 3) Pion cywilny PPP: Delegatura Rządu RP na Kraj – struktura i działalność.

- 4) Organizacje zbrojne i polityczne pozostające poza strukturami Polskiego Państwa Podziemnego.
- 5) Formy walki zbrojnej i cywilnej z okupantem hitlerowskim i radzieckim.
- 6) Organizacje młodzieżowe i formy walki młodzieży z okupantem.

II etap w formie testu trwał będzie 90 minut i odbędzie się w piątek, **24 kwietnia 2020 r.**, o godz. 10.00, w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, ul. Sucharskiego 2, Rzeszów. Spośród finalistów Organizatorzy Konkursu dokonają wyboru 10 laureatów (trzy pierwsze miejsca, trzy drugie, cztery trzecie). Wyniki zostaną ogłoszone najpóźniej we wtorek, **5 maja 2020 r.**

Tytuły, zaświadczenia/dyplomy, nagrody będą przyznawane następująco:

- 1) Tytuł finalisty otrzymują uczestnicy Konkursu, którzy na II etapie zdobyli co najmniej 50% punktów.
- 2) Laureaci Konkursu otrzymają dyplomy oraz nagrody książkowe i inne rzeczowe.
- 3) Finaliści Konkursu otrzymają zaświadczenia o zajętych miejscach.
- 4) Finaliści i laureaci zostaną zaproszeni do udziału w uroczystości podsumowania konkursu w Centrum Edukacji Międzynarodowej w Kielnarowej (Kampus w Kielnarowej Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie), w czwartek, **8 maja 2020 r.**

Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość zmiany terminów ze względów technicznych.

Materiały polecane

Podczas przygotowań do II etapu warto skorzystać między innymi z następujących materiałów:

1. Geneza i powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (XVI w.). – (klasy VI-VII i VIII),

- a) encyklopedie, leksykony i słowniki historyczne.
- b) podręczniki do gimnazjum i liceum.
- c) informacje zawarte w pytaniach do krzyżówek (I etap).

2. Geneza i współczesność Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem: Francji, Hiszpanii, Polski oraz sąsiadów UE, na przykładzie Tunezji, Algierii i Maroka – (klasy VI-VII i VIII).

Warto skorzystać między innymi z następujących materiałów:

I. Oficjalny portal Unii Europejskiej https://europa.eu/european-union/index_pl

1. Kącik edukacyjny – https://europa.eu/learning-corner/home_pl

- a) Materiały dydaktyczne – https://europa.eu/learning-corner/learning-materials_pl?age_group%5B0%5D=83 w tym:
 - Europa w pigułce (PPT) – https://europa.eu/learning-corner/learning-materials_pl?age_group%5B0%5D=83
 - Detektywi dziedzictwa kulturowego – https://europa.eu/learning-corner/cultural-heritage-detectives_pl
 - Kraje Unii Europejskiej – https://europa.eu/learning-corner/learning-materials_pl?topic=90
 - Historia Unii Europejskiej – https://europa.eu/learning-corner/learning-materials_pl?topic=91
 - UE & ja (Quiz internetowy + pdf broszura) – <https://op.europa.eu/webpub/com/eu-and-me/pl/>
 - Puzzle z UE! (Gra) – https://europa.eu/learning-corner/eu-puzzle_pl

- Odkryjmy Europę!: (Gra) https://europa.eu/learning-corner/lets-explore-europe_pl, (pdf broszura) – <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3e1e8470-ad68-11e6-aab7-01aa75ed71a1>,
- Dopasuj zabytki (Gra) – https://europa.eu/learning-corner/match-the-landmarks_pl
- Wehikuł czasu (Gra) – https://europa.eu/learning-corner/the-time-machine_pl
- Unia Europejska: z czym to się je? (Gra) – https://europa.eu/learning-corner/the-eu-whats-it-all-about_pl

3. Narodziny i rozwój Polskiego Państwa Podziemnego – Armia Krajowa (1939-1945)

– (dodatkowe zagadnienie dla klasy VIII).

- a) encyklopedie, leksykony i słowniki historyczne.
- b) podręczniki do gimnazjum i liceum.
- c) informacje zawarte w pytaniach do krzyżówek (I etap).